

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 481/2011

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. októbra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť E. K., H. N., zastúpeného advokátom JUDr. S. P., N., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Levice č. k. 14 C/128/2004-366 zo 4. novembra 2008 a uznesením č. k. 14 C/128/2004-460 z 23. marca 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť E. K. o d m i e t a pre nedostatok právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 26. mája 2011 doručená sťažnosť E. K., H. N. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. S. P., N., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Levice (ďalej len „okresný súd“) č. k. 14 C/128/2004-366 zo 4. novembra 2008 a uznesením č. k. 14 C/128/2004-460 z 23. marca 2011.

2. Sťažovateľ v podanej sťažnosti uviedol priebeh konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 14 C/128/2004 o určenie neplatnosti listiny o vydedení.

3. Keďže podanie sťažovateľa nespĺňalo náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom ustanovené v § 20 ods. 1 a 2 a § 50 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ústavný súd výzvou z 30. júna 2011 vyzval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov podania.

4. Z doplnenia sťažnosti z 20. septembra 2011 a zo súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 14 C/128/2004, ktorý si ústavný súd vyžiadal, vyplýva, že napadnutým rozsudkom č. k. 14 C/128/2004-366 zo 4. novembra 2008 okresný súd návrh sťažovateľa na určenie neplatnosti listiny o vydedení zamietol.

Sťažovateľ podal proti uzneseniu č. k. 14 C/128/2004-366 zo 4. novembra 2008 odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Nitre (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 8 Co 26/2009 z 11. júna 2009 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Rozsudok č. k. 14 C/128/2004-366 zo 4. novembra 2008 (v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 8 Co 26/2009 z 11. júna 2009) nadobudol právoplatnosť 10. júla 2009.

Navrhovateľ podal 28. júla 2009 proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 8 Co 26/2009 z 11. júna 2009 dovolanie. Okresný súd napadnutým uznesením č. k. 14 C/128/2004-460 z 23. marca 2011 konanie o dovolaní zastavil z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku s poučením o možnosti podania odvolania proti tomuto uzneseniu. Napadnuté uznesenie bolo 7. apríla 2011 doručené právnemu zástupcovi sťažovateľa. Zo spisu okresného súdu vyplýva, že sťažovateľ proti uzneseniu č. k. 14 C/128/2004-460 z 23. marca 2011 odvolanie nepodal.

6. Sťažovateľ v sťažnosti uvádza: „... *podávam podľa čl. 127 ÚSR sťažnosť na porušenie mojich občianskych práv JUDr. A. P., sudcom Okresného súdu L., ktorý svojim zmätočným konaním uviedol ma do pomykova a nakoniec vydal uznesenie*

14 C/128/2004-460, ktorým mi znemožnil právo obrátiť sa s dovolaním na NS SR. Preto žiadam, aby citované uznesenie bolo zrušené a nakoľko pán sudca v celom súdnom procese zámerne porušil § OSP a sudcovskú etiku, navrhujem Rozsudok 14 C/128/2004-366 zrušiť a žiadam previesť nové obnovené konanie na inom súde.“

II.

1. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

2. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

3. Podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

4. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

5. Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

III.

1. Podstatou sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ústavy rozsudkom okresného súdu č. k. 14 C/128/2004-366 zo 4. novembra 2008 a jeho uznesením č. k. 14 C/128/2004-460 z 23. marca 2011.

K namietanému porušeniu základných práv rozsudkom okresného súdu č. k. 14 C/128/2004-366 zo 4. novembra 2008

2. Ústavný súd vo vzťahu k namietanému rozsudku okresného súdu konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy, môže ústavný súd poskytnúť ochranu konkrétnemu právu alebo slobode, porušenie ktorých je namietané, iba vtedy, ak sa ich ochrany fyzická osoba alebo právnická osoba nemôže domôcť v inom konaní pred súdnymi orgánmi Slovenskej republiky. Preto pokiaľ je o ochrane sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody oprávnený konať alebo rozhodovať iný všeobecný súd, ústavný súd jeho sťažnosť už po predbežnom prerokovaní odmietne pre nedostatok svojej právomoci.

Podľa právneho názoru ústavného súdu po zistení nedostatku právomoci v konaní pred ústavným súdom už nie je potrebné skúmať, či sú, alebo nie sú splnené ďalšie procesné podmienky. Tomuto postupu totiž bráni zistený nedostatok neodstrániteľnej procesnej prekážky spočívajúci v nedostatku právomoci ústavného súdu (podobne PL. ÚS 3/98).

3. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu č. k. 14 C/128/2004-366 zo 4. novembra 2008 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 8 Co 26/2009 z 11. júna 2009. Rozsudok okresného súdu č. k. 14 C/128/2004-366 zo 4. novembra 2008 (v spojení s rozsudkom krajského súdu sp. zn. 8 Co 26/2009 z 11. júna 2009) nadobudol právoplatnosť 10. júla 2009. Sťažovateľ teda využil možnosť podania riadneho opravného prostriedku proti napadnutému rozhodnutiu okresného súdu, o ktorom bolo rozhodnuté v odvolacom konaní.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť v časti smerujúcej proti rozhodnutiu okresného súdu č. k. 13 C 284/2004-83 odmietol pre nedostatok právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K namietanému porušeniu základných práv uznesením okresného súdu č. k. 14 C/128/2004-460 z 23. marca 2011

5. Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Zmyslom a účelom tejto zásady je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04).

6. Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

7. K namietanému porušeniu práv uznesením okresného súdu č. k. 14 C/128/2004-460 z 23. marca 2011 preto ústavný súd uvádza, že právny poriadok poskytuje sťažovateľovi účinný právny prostriedok nápravy proti napadnutému uzneseniu, ktorým je

odvolanie. Sťažovateľ proti uzneseniu okresného súdu č. k. 14 C/128/2004-460 z 23. marca 2011 odvolanie nepodal. Ústavný súd preto v tejto časti sťažnosť sťažovateľa odmietol pre nedostatok svojej právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v spojení s čl. 127 ods. 1 ústavy.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. októbra 2011